

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva  
ulica 3. — Telefon št. 3122, 3123,  
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-  
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.  
Podružnica Maribor: Gosposka ulica  
št. 11. — Telefon št. 2455.  
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.  
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,  
Wien št. 105.241.

# JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—  
Za tuzemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 3. Telefon  
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,  
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.  
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.  
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po  
tarifi.

## Gospodarstvo in jugo- slovensko edinstvo

V dobi, ko ljudske množice obupno stegujejo roke po delu in kruhu, se na-  
četi težki ideološki problemi našega na-  
rodnega in državnega življenja. Iskreno  
je treba obzlatovati, da je politika po-  
tisnila v ozadje socialna in gospodars-  
ka vprašanja. Podobni smo zaneše-  
njaku, ki bolan in lačen v zaduhli  
podstrešni sobici piše pesmi, a leč proč  
od potreb stvarnega življenja. Pohor-  
ska resolucija je zato poleg nujnosti,  
da se rešijo notranje politični proble-  
mi, istočasno poudarila tudi enako nu-  
jnost, da se vse moči posvetijo gospo-  
darski obnovi.

Jugoslovenstvo je totalitarna misel  
in zato formula, po kateri so najboljše  
rešitvi vsi problemi duhovnega in ma-  
terialnega življenja naroda in države.  
Ne samo naše prepričanje, temveč tudi  
izkušnje iz praktičnega življenja doka-  
zujejo, da je tudi gospodarska in soci-  
alna kriza pravilno rešljiva samo na  
osnovi državnega in narodnega edin-  
stva, ki v naših razmerah edino ustvar-  
ja trajne pogoje gospodarskega napred-  
ka in narodnega blagostanja.

Današnji čas pozna samo velike tvor-  
be širokih dimenzij. Tako se tudi gospo-  
darstvo mora naslanjati na čim večji  
teritorij, čigar različnost prirodnih po-  
gojev in razsežnost tržišča mu nudi po-  
trebne razvojne možnosti. Prirodna bo-  
gastva naše zemlje, tako ogromna in  
vsestrana, omogočajo izgraditve gos-  
podarstva in njegovo izpopolnitev z  
vsemi proizvodnimi panogami. Po tem  
potu dosežena gospodarska neodvisnost  
je prav tako osnova ljudskega blago-  
stanja kakor garancija politične neod-  
visnosti. Na prostranosti tleh naše drža-  
ve je izvedljiva smotrna delitev dela  
po načrtu, da se vsaka pokrajina po-  
sveti oni gospodarski panogi, za katero  
ima najugodnejše pogoje. Tako naj se  
omogoči racionalna in cenena proizvod-  
nja ter s tem pobočanje življenjskega  
standarda našega naroda. Najvažnejše  
pa se nam zdi, da notranji politični  
ustroj ne postavlja nikakih ovir čim in-  
tenzivnejši gospodarski izmen in cirkul-  
aciji blaga, ker poživljenje tega ob-  
toka predstavlja edino možni izhod iz  
sedanjih gospodarskih težav.

Ni treba posebej naglašati, da so  
navedeni pogoji načrtno gospodarske  
izgraditve in izpopolnitve ter neovira-  
nega obtoka gospodarskih dobrin poda-  
ni samo v enotni državi. Vsak drug  
sistem bi vodil prej ali slej do parti-  
kularističnih gospodarskih tendenc, ki  
bi hitro našle izraza v tem, da bi vsak  
federativni del skušal neprikrito ali pa  
prikrito potom trošariti, takš in drugih  
administrativnih ukrepov zaščititi svoje  
gospodarstvo in omogočiti mu razvoj  
na škodo drugih pokrajin. Avtarkične  
tendence, ki danes obvladujejo medna-  
rodne gospodarske odnose, bi se same  
po sebi prenesle na posamezne dele  
državnopravno razdeljene jugosloven-  
ske države. Zrahljana bi bila sedanja  
močna vez gospodarske solidarnosti, go-  
spodarska nasprotstva pa bi se obtež-  
vala medsebojne odnose.

Za gospodarstvo naše ožje domovine  
pa pomeni politično edinstvo, ki je or-  
gansko zvezano z gospodarskim. Slo-  
vensko vprašanje prvega reda. Slove-  
nija je velik kolonizatorski rezervuar,  
ki leto za letom sipa odvišne delovne  
človeške sile v vse pokrajine naše drž-  
ave; saj ni kraja niti globoko doli na  
alpskih mejah, da ne naletite na Slove-  
nce, zaposlene v privatnih in državnih  
službah. Gospodarski egoizem, ki bi se  
razvil v državi, ako bi bila na posamez-  
ne interesne predele razdrobljena, bi  
nam vrnil vse te naše žive sile, za ka-  
tere ne bi vedeli našti doma življenjs-  
ke možnosti.

V še večjo zadrego pa bi zašlo slo-  
vensko gospodarstvo v onem trenutku,  
ko bi bilo v svoji poslovni ekspanzi-  
vosti omejeno predvsem na našo bano-  
vino. Naša industrija in obrt sta po  
svoji produktivnosti preveliki za tržne  
potrebe naše ožje domačije. Slovensko  
gospodarstvo se je razvilo baš v ugod-  
nih zunanjih okoliščinah enotne države,  
v kateri mu je dodeljena vloga indu-  
strijskega najbolj razvitega dela. Naša  
industrijska podjetja plasirajo komaj  
dobro tretjino svoje proizvodnje v Slo-  
venijo, dočim vse ostalo prodajajo ši-  
rom vse države. Kako je naše gospo-  
darstvo občutljivo za razsežnost tržišča,  
najbolje dokazuje primer slovenske pre-  
mogovne industrije, ki povzroča nujnež-  
je gospodarske in socialne zaplete, ker  
ji je odpadel samo manjši del njenega  
konsuma. Ni dosti drugače z ostalimi  
gospodarskimi panogami in moramo si  
biti na jasnem, da se razvojne možnosti  
naše industrije in obrti nahajajo skoro  
izključno onstran slovenskih meja proti  
vzhodu in jugu.

Iskreno občutena jugoslovenska misel  
je misel družabne solidarnosti vseh  
državljanov in stanov, vseh interesnih  
grup ter vseh pokrajin, ki pravično  
obravnava vsak posamezni interes v  
duhu enakopravnosti in pravice. Samo

## Zaključek blejske konference

**Zunanji ministri držav Male antante so sinoči končali svoja posvetovanja na Bledu —  
Službeni komuniké zlasti odločno odklanja vsak poskus za povratek Habsburžanov**

Bled, 30. avgusta. d. Oficialni del le-  
tošnje konference Male antante je bil  
nocoj zaključen s skupnim sprejemom  
novinarjev pri vseh treh zunanjih mi-  
nistrih. Kakor včeraj so imeli ministri  
gg. dr. Stojadinović, dr. Beneš in Ti-  
tulescu tudi danes dve seji, prva je bi-  
la dopoldne od 10. do 12., druga popo-  
ldne od 6. do pol 8. Na zaključni seji je bil  
odobren tudi komuniké, ki je bil zvečer  
izročen novinarjem.

### Avstrijsko vprašanje

Kakor se zahtuje v diplomatskih  
krogih, so bili današnji dopoldanski  
razgovori v glavnem posvečeni avstrij-  
skemu vprašanju v zvezi z namerava-  
nim podunavskim paktom. Ko pride do  
sklepa splošnega podunavskega pakta,



Minister dr. Beneš z gospo po povratku  
z izleta v Bohinj

bo neodvisnost Avstrije brez dvoma  
silno okrepljena ne glede na to, ali se  
bo paktu pridružila tudi Nemčija ali  
ne. Okrepitev avstrijske neodvisnosti  
je docela v skladu s tendencami Male  
antante ne le iz razlogov politične  
oportunisti, marveč tudi zaradi na-  
čelnega vztrajanja na sklenjenih mi-  
rovnih pogodbah. Mali antanti pa ne  
more biti vseeno, ako bi Avstrija svo-  
jo okrepljeno neodvisnost uporabila  
morda tudi v pravicu, ki bi bil v na-  
sprotju z načelom nedotakljivosti mi-  
rovnih pogodb. Zato Mala antanta slej  
ko prej odločno vztraja pri svojem od-  
klonilnem stališču glede povratka  
Habsburžanov na avstrijski prestol.  
Dogodki, ki so se zadnje leto odigra-  
vali v Avstriji, zlasti ojačena habsbur-  
ška propaganda in zakon o povrnitvi  
habsburškega premoženja, silijo Ma-  
lo antanto v tem pogledu k podvoje-  
ni pozornosti.

V diplomatskih krogih ne dvomijo,  
da je bilo to stališče držav Male an-  
tante znova podkrepljeno na blejski  
konferenci. Sporočeno bo tudi velesilam,  
ki bodo pri tej priliki opozorjene, da  
bi Mala antanta ne mogla priznati  
eventualno izvršenega dejstva.

### Popoldanski razgovori ministrov

Opoldne so se trije zunanji ministri  
odpeljali v Bohinj k slapu Savice. Skup-  
no s soprogami so obedovali v restav-  
raciji v neposredni bližini slapa, po  
obedu pa so se gospe vrnile na Bled,  
dočim so ministri ostali še več časa v  
zaupnem razgovoru. Vrnili so se na  
Bled šele ob 6. V hotelu »Toplica« so  
jih pričakovali na Bledu zbrani diplo-  
mati in novinarji, ker je bilo napoveda

v taki politični koncepciji bo našlo na-  
še gospodarstvo pravično upoštevanje,  
ki mu zagotavlja razvoj in napredek.  
Ako bo obvladovala vse naše življenje  
pravilno in iskreno pojmovana jugoslo-  
venska misel, potem ne bo povoda pri-  
toževati se nad zastopavljanjem naše-  
ga gospodarstva, kakršnega doživljamo  
korak za korakom v vsakdanjem življe-  
nju, pri dodelitvi javnih del, v davčni  
praksi, v politiki centralnih denarnih  
zavodov in naposled v konkretnih po-  
slovnih odnosih z državo kot gospo-  
darskim činiteljem.

Naš notranji politični problem dozo-  
reva do jasnosti, ko bo vsak Jugoslo-  
ven postavljen pred odgovornost, da se  
odloči na levo ali desno. Med one, ki  
mora jo braniti misel edinstva, so kot  
prvi poklicani ravno gospodarski krogi.  
Trenutek, ko bi propadla misel držav-  
nega in narodnega edinstva, bi pomenil  
smrtno obsodbo našemu gospodarstvu.  
Za idejne nacionalne delavce je odlo-  
čitev jasna; jasna pa je tudi za vse  
one, bolj potrebam praktičnega življe-  
nja usmerjene, ki ne žele, da bi se Slo-  
venci zaradi neke meglene doktrine za-  
dušili v svojem lastnem loncu.

no, da bodo ob 6. podali skupno izjavo  
o svojih posvetovanjih in sprejetih  
sklepih ter odgovarjali tudi na stav-  
ljena jim vprašanja. Minister Titulescu  
in dr. Beneš pa sta novinarjem sporo-  
čila, da bo sprejem lahko šele po 7. uri.  
Zunanji ministri so se nato umaknili  
v »Belvedere« k zaključnemu razgovo-  
ru.

### Sprejem novinarjev

Ob pol 8. so ministri gg. Stojadino-  
vič dr. Beneš in Titulescu skupno pri-  
šli v dvorano hotela »Toplica«, kjer jih  
je nestrpn opričakovalo na sto novi-  
narjev. Kot predsednik stalnega sveta  
Male antante je g. dr. Stojadinović pre-  
čital francoski komuniké o delu in  
sklepih blejske konference. Ministri so  
nato odgovarjali še na nekatera vpra-  
šanja, ki so jim jih stavili novinarji.

Za jutri dopoldne je napovedan pri-  
hod turškega zunanjega ministra Ruđi  
Arasa. Na potu iz Ankare v Zenevo  
se bo oglašil na Bledu, kjer se že več  
časa mudi njegova gospa, da se ob tej  
prilici pri predsedniku dr. Stojadinoviću  
informira o delu in sklepih blejske  
konference Zunanja ministra dr. Beneš  
in Titulescu se bosta odpeljala v teku  
jutrišnjega dne. Dr. Beneš bo šel v  
Prago, g. Titulescu se bo vrnil še za par  
dni v Bad Gastein. Prihodnji teden bo  
sta oba odpotovala v Zenevo.

Danes dopoldne je končala svoje  
delo tudi konferenca novinarske Male  
antante. Sprejet je bil češki predlog za  
spremembo statuten v pravcu še tes-  
nejše organizacije.

### Prireditve na čast gostom

Na čast odličnim gostom, ki so se  
zbrali na Bledu ob konferenci Male an-  
tante, je blejska občina sinoči priredila  
svečano razsvetljavo jezera in obale.  
Razsvetljava je nudila nepozabno sliko.

Zlasti grad in otok sta žarela v tisočih  
lučk. Po jezeru se je vozila med igra-  
njem harmonike in prepevanjem narod-  
nih pesmi dolga povorka razsvetljenih  
čolnov. Tudi vsi hoteli in skoro vse dru-  
ge hiše so bili lepo iluminirani.

Zvečer je bila v kavarni hotela »To-  
plica« soareja na čast na Bledu zbranim  
diplomatskim in novinarskim delegaci-  
jam. Pri soareji so nastopili ga. Zlata  
Gjungienac, tenorist Darian ter pevski  
zbor iz Radovljice, ki je predvajal tudi  
vrsto narodnih plesov ob spremljevanju  
harmonike. Vsi nastopi so želi viharno  
odobravanje. Nocoj je ban dr. Puc pri-  
redil v »Parkhotelu« večerjo gg. zuna-  
njim ministrom in njihovemu spre-  
stvu, po večerji pa veliko soarejo, na  
katero so bili povabljeni tudi številni  
gosti iz Ljubljane, Maribora in drugih  
krajev banovine.



Minister Titulescu, vedno prijazen in  
dobre volje, odzdravlja novinarjem

## Stališče Male antante v perečih vprašanjih mednarodne politike Službeni komuniké o sklepih blejske konference

Bled, 30. avgusta. AA. Službeni komu-  
niké, ki ga je nocoj kot predsednik stalne-  
ga sveta Male antante sporočil novinar-  
jem ministrski predsednik dr. Stojadinović,  
se glasi:

Zunanji ministri Rumunije, Češkoslova-  
ške in Jugoslavije so se sestali 29. in 30.  
avgusta t. l. na Bledu kot stalni svet držav  
Male antante pod predsedstvom dr.  
Stojadinoviča, predsednika jugoslovenske  
vlade. Po polni proučitvi sedanjega sploš-  
nega položaja so ugotovili skupnost svojih  
nazorov.

### Popolna enotnost

Glede na nevarnost sedanosti in na  
možnost raznih morebitnih konfliktov v  
bližnji prihodnosti, svečano potrjujejo  
enotnost svojih nazorov in njihovo popolno  
solidarnost o vseh vprašanjih zunanje po-  
litike, kakor sledi iz politične skupnosti, ki  
se oslanja na statute stalnega sveta Male  
antante in na najboljše prakso v skladu  
s temi statuti. To edinstvo in ta solidarnost  
se glede na težkočo sedanosti samo še la-  
hko povečata. Njihova odločnost, da na te-  
melju politične, diplomatske, gospodarske  
in vojaške zajednice branijo interese vseh  
treh držav, je neomejna kakor še nikoli.

### Zvestoba Društvu narodov

Države Male antante so globoko privr-  
žene miru. V službo miru bodo položile vse  
svoje napore in vse svoje sile. Ker smat-  
rajo države Male antante Društvo narodov  
kot edini instrument te politike, mu osta-  
nejo zveste v vsakem primeru.

### Vzhodni in podunavski pakt

Vlade držav Male antante so prepriča-  
ne, da bi bilo mogoče težave sedanjega po-  
ložaja precej zmanjšati in da bi bilo mogo-  
če splošni mir, zlasti pa mir v Evropi ohrani-  
ti in okrepiti, če bi se čim prej uresni-  
čila prizadevanja, ki jih delajo v zajedni-  
času za zaključitev vzhodnega in dunav-  
skega pakta.

Kar se tiče vzhodnega pakta ki mu je  
edini cilj, da v vzhodni Evropi v bodo-  
nosti ohrani mir in pokoj, soglašajo vsi tri-  
je ministri s predlogi, ki so jih nedavno te-  
ga stavile francoska in angleška vlada, ter  
bodo o tem vprašanju nadaljevali pogajanja  
s prizadetimi državami, da bi z njimi do-  
segli skupen sporazum ali kakršnokoli dru-  
go konvencijo, ki bi varovala varnost nji-  
hovitv držav.



Predsednik vlade dr. Stojadinović, ga. Beneševa, ga. Stojadinovičeva, minister  
dr. Beneš

Ideja dunavskega pakta, ki ima nalogo,  
da zavaruje vzajemno spoštovanje notra-  
nje političnega reda med pogodbenimi  
strankami in pa sedanjo teritorialno integ-  
riteto in politično neodvisnost vseh držav,  
ki ga bodo podpisale, ostala še dalje pred-  
met najpogostejše proučitve s strani nji-  
hove politike. Trije ministri soglašajo z  
vladama v Parizu in Rimu, da je treba tak-  
šen pakt skleniti. Smatrajo ga za osnovo  
miroljubnega iskrenega in prijateljskega so-  
delovanja med državami Male antante na  
eni strani in Avstrijo in Madžarsko na drugi  
strani. V tem paktu vidijo tudi najboljšo  
osnovo za prijateljske in miroljubne odno-  
šaje med državami Male antante ter Itali-  
jo in Nemčijo. Zato izjavljajo države Male  
antante, da so pripravljene lojalno sodelo-  
vati pod pogojem, da bodo njihovi nacio-  
nalni interesi spoštovani pri popolni ost-  
varitvi naporov, da bi se pogajanja konča-  
la s sklenitvijo pakta.

### Varnost in razorožitev

Kar se tiče takozvanega vprašanja ena-  
kosti oboroževalnih pravic, ki je nastalo v  
zvezi z vprašanjem dunavskega pakta, bodo  
vlade držav Male antante tudi v bodoče  
ostale na stališču, ki so ga v ostalem pre-  
jele tudi vlade treh velikih zap. držav, Ve-  
like Britanije, Francije in Italije. V skla-  
du s tem stališčem, je mogoče to vprašanje  
rešiti samo pod pogojem, da je njegova re-  
šitev v skladu s povečavo njihove varnosti.  
Ta povečava njihove varnosti ne more ob-  
stojati v drugačni, kakor v konkretni in  
učinkoviti obliki.

### Odločno proti restavraciji Habsburžanov

Vlade držav Male antante smatrajo glede  
na razne vesti, ki se razširjajo o habsbur-  
ški rodbini, za potrebno, da dokončno pre-  
cizirajo svoje neizpremenjeno stališče gle-  
de na bišvo dinastijo nekdanje avstro-ogr-  
ske monarhije.

Dobro znano zadržanje vlad naših treh  
držav napram vprašanju Habsburžanov, ki  
je bilo že v prejšnjih letih opetovano po-  
jasnjeno, bodisi skupno, bodisi posamezno,  
ni doživelo in ne bo doživelo nobene spre-  
membe.

Države Male antante žele pred vsem, da  
jasno ugotove, da v celoti spoštujejo no-  
tranji ustroj drugih držav in da se nocoj  
na noben način vtikati v notranja vpra-  
šanja svojih sosedov. Zato se ne namera-  
vajo izraziti o monarhističnem režimu dru-  
gih držav, ker smatrajo, da je to vpraša-  
nje notranje politike dotičnih držav.

Toda če vpoštevamo predvino politično  
stanje v srednji in jugovzhodni Evropi, če  
uvažujemo stremeljenja, ki jih je gojila  
habsburška rodbina prej in ki jih goji sedaj  
in če uvažujemo velike mednarodne po-  
sledice, ki bi neizbežno nastale z morebit-  
nim povratkom tudi samo enega člana te  
bišve dinastije na prestol kakršnekoli od  
teh držav v srednji Evropi — tedaj nobena  
država, članica Male antante, ne smatra  
vprašanje bišve dinastije Habsburžanov za  
vprašanje, ki bi jih zanimalo samo kot  
vprašanje notranje politike kakršnekoli  
evropske države. Države Male antante ne  
morejo smatrati vprašanja restavracije  
Habsburgovcev kot notranje vprašanje, ker  
posega v njihove življenjske interese in v  
evropski mir. V resnici se za poskusi habs-  
burške restavracije skriva ogražanje nji-  
hove nacionalne dediščine, njihove terito-  
rialne integritete.

Vlade držav Male antante ne kažejo no-  
bene pristranosti in ne kažejo nobenega  
sovražstva proti drugim državam in naro-  
dom v srednji Evropi, s katerimi žele ži-  
veti v iskrenem in miroljubnem prijatelj-  
stvu in sodelovanju. Vlade držav Male an-  
tante žele samo ugotoviti politično stvar-  
nost, ki se je narodi naših treh držav živo  
zavedajo. Glede na ta globoka čuvstva na-  
rodov držav Male antante bi mogla restav-  
racija Habsburžanov dokončno pokopati  
vse izglede na bodoče sodelovanje in prija-  
teljstvo med narodi, ki so se nekoč nahajali  
v habsburški monarhiji. Iz teh razlogov  
so države Male antante, ostanejo in bodo  
v enaki meri in v celoti proti vsaki re-  
stavraciji in proti vsem ukrepom, ki bi jo  
pripravljali, ter jih bodo z vsemi svo-  
jimi silami odklonili.

Prepričane so, da to stanje stvari ne  
izključuje dobrih odnosov z njihovimi so-  
sedi. Zato iskreno žele, da se z njimi do-  
končno sporazumejo tudi o tem vprašanju,  
kakor tudi o vprašanjih skupne politike,  
ki jo je treba v bodoče voditi v podunav-  
ski kotlini, da se ohraniti neodvisnost in  
sedanja teritorialna integriteta vseh pri-  
zadehtih držav.

### Stalen kontakt

Radi resnosti političnega položaja je  
stalni svet držav Male antante sklenil, da  
ostanejo zunanji ministri držav Male an-  
tante v prihodnjih tednih in mesecih v  
osebni, tesni in stalni stiku.



# Truplo kraljice Astride prepeljano v Bruselj

Splošno narodno žalovanje v Belgiji — Ganljivi prizori po prihodu mrtve kraljice v prestolnico — Na mrtvaškem odru na dvoru

Bruselj, 30. avgusta. w. Belgijska prestolnica je danes v globoki žalosti sprejela svojo mrtvo kraljico. Že v zgodnjih urah so zadoneli zvonovi v vseh cerkvah ter naznanili, da je vlak s telesnimi ostanke mlade, v vseh slojih tako priljubljene kraljice Astride, ki je postala žrtev tragične nesreče, že prispel na belgijska tla. Bil je še mrak, ko so se začele množice v nemi žalosti zgrinjati na trgu pred severnim kolo-dvorom. Do 8. ure, ko je bil napovedan prihod vlaka, je bilo na trgu že nad 25.000 ljudi, zasedene pa so bile tudi vse sosedne ulice. Ljudstvo je spontano prihitelo, da se pokloni svoji mrtvi kraljici. Za sprejem v Bruslju namreč niso bile nameravane prav nikake svečanosti. Le na peronu je bila postavljena četa gardne pehote, pred kolo-dvorom pa dva oddelka gardne konje-nice, da sta skrbela za red. K sprejemu vlaka s krsto so se zbrali zastopniki vlade, mestne občine ter zastopniki dvora. Navzoč je bil tudi bruseljski kardinal. Z istim vlakom je prispel tudi ministrski predsednik Van Zeeland, do-čim je kralj Leopold izstopil že na po-staji v predmestju ter se z avtomobi-lom odpeljal naravnost na dvor, kjer je pričakoval krsto s telesnimi ostanke svoje kraljevske soproge.

## Mrtva kraljica v dvorani, kjer je ležal kralj Albert

Ko se je vlak ustavil, je opravil kar-dinal ob asistenci več duhovnikov krat-ke molitve, nakar so krsto takoj pre-nesli z vlaka na mrtvaški avtomobil, ki je nato počasi krenil skozi špalir množice proti kraljevemu dvorcu. Ko so gardni oficirji prinesli krsto skozi dvorno čakalno na trg pred kolo-dvorom, je vsa množica padla na ko-lena. Ljudje so ob pogledu na pripro-sto, črno prevlečeno, le s par divjimi rožami okrašeno krsto začeli na glas plakati. Avtomobil s krsto so spre-mljali konjeniki kraljeve garde in odde-lki gardne pehote. Ob vsej poti do kral-jevega dvorca je tvorila špalir stoti-sočlana množica, v vseh oknih in iz-ložbah pa so gorele pred sliko pokojne kraljice sveče in lučke.

## Kralj Leopold plaka

Pred vhom v dvor je pričakoval žalni spreved kralj Leopold. Na obrazu je imel velik obliž, desno roko pa v objezi. Smrtno bled in globoko potr-t je nato stopal za krsto, ki so jo pre-nesli v črno drapirano dvorano v dvoru, kjer je bil na mrtvaškem odru tudi po-kojni kralj Albert. Tu je bil postavljen visok katafalk. Ob strani stoji po tri visoke in debele sveče, ob vzglavju pa velik srebrni križ. Ob katafalku tvorijo po štirje oficirji častno stražo. Preden so krsto položili na katafalk, je kralj izrazil željo, da bi še enkrat videl svo-jo mrtvo soprogo. Ko so krsto odprli, se je kralj glasno plakačo zgrudil ob krsti in poljubljil njo, ki mu jo je neiz-prosna usoda tako nenadoma iztrgala. Še le na prigovarjanje navzočega kardi-

## Za sanacijo hrvatskih kmečkih zadrug

Beograd, 30. avgusta. AA. Danes do-poldne sta zastopnika zveze hrvatskih se-ljačkih zadrug v Zagrebu prof. Stjepan Postić in inž. Stjepan Vršak obiskala kme-tijskega ministra Stankovića in finančnega ministra Letica. Prosila sta ju, naj bi po-spešila sanacijo zveze in dosegla, da bo predlog bana savske banovine svet. Kakor je znano, je ministrski svet kon-cem l. 1933 pooblastil bana savske banovine naj stavi predloge glede sanacije te zve-ze, pri čemer naj angažira tudi denarna sredstva banovine. Ban savske banovine je stavil ministrskemu svetu svoj predlog o sanaciji lani. Predlog je prišel pred go-spodarski finančni odbor ministrov, da ga sprejme. Senatorji in poslanci savske ba-novine so takisto poslali predsedniku vlade

## Iz profesorskega društva

Beograd, 30. avgusta. p. Včeraj so zastop-niki glavne uprave Jugoslovenskega pro-fesorskega društva s predsednikom Nedeljkom Divcem na čelu obiskali prosvetnega mini-stra Stošovića in mu predložili spomenico o aktualnih vprašanjih profesorskega stanu. Med drugim zahtevajo, naj se čim prej pre-dloži Narodni skupščini že pripravljene iz-premembe in izpopolnitve zakona o sred-njih šolah, ker bi se na ta način rešilo ve-liko število vprašanj, potrebnih zakonodajne rešitve. Razen tega naj se srednješolskim profesorjem omogoči napredovanje v 3. po-ložajno skupino. Ob koncu je predsednik profesorskega društva prof. Divac tudi za-hteval, naj se čimprej vrnejo na svoja pre-jažna službena mesta srednješolski profesor-ji, ki so bili pred zadnjimi volitvami pre-mešteni iz političnih razlogov.

Po obisku pri prosvetnem ministru je prof. Nedeljko Divac podal ostavko kot pred-

nala se je kralj toliko pomiril, da so krsto lahko zopet zaprli in položili na katafalk. Takoj nato so začeli mimo odra defilirati visoki dostojanstveniki, dočim bo občinstvo pripušeno še le jutri zjutraj.

## Pogreb bo v torek

Dopoldne se je sestala vlada pod predsedstvom Van Zeelanda k izredni seji, na kateri je določila podrobnosti za pogreb. V sporazumu z dvorom je bilo sklenjeno, da bo pogreb v to-rek 3. septembra. Z dvora bodo prepe-ljali krsto v slavnostnem vozu v cer-kev Laeken, kjer je grobnica belgijs-kih kraljev. Ta voz je bil že zadnjič v uporabi pri pogrebu kralja Leopolda II.

Že danes dopoldne so se pričele ve-like priprave za pogreb. Ker pričaku-jejo, da se ga bo udeležilo mnogo vis. osebnosti iz inozemstva, so že danes rezervirali vse sobe po boljših hotelih ter začeli urejati prostore tudi v dvoru za sprejem zastopnikov raznih dina-stij. Danes sta prispeli v Bruselj tudi svakinja pokojne kraljice, soproga ita-lijanskega prestolonaslednika in njena mati. Za jutri je napovedan prihod švedske kraljice. Računajo, da se bo pogreba osebno udeležil predsednik francoske republike Lebrun, v imenu italijanskega kralja pa prestolonasled-nik Umberto. Iz vse Belgije so začele danes romati v Bruselj velikanske mno-žice, da se še zadnjič poklonijo mrtvi kraljici, ki so jo zaradi njene prilju-dnosti in dobrotljivosti vsi ljubili in spoštovali. Računajo da bo pri pogre-bu njih svečanostih navzočih milijon ljudi. Do pogreba bo ostala zaprta tudi sve-tovna razstava, o njeni nadaljnji uso-di pa bo vlada sklepala še le po pogre-bu.

## Usodni avtomobil dvignjen iz jezera

Luzern, 30. avgusta. AA. Iz Küssnacha poročajo, da so avtomobil, s katerim se je pripetila nesreča belgijskemu kraljev-skemu paru, potegnili s tovrstnim parni-kom čez zaliv, ki ga na tem kraju tvorijo jezera, v pristanišče. Avtomobil so z že-leznimi verigami priklenili k tovrstnemu parniku. Iz pristanišča so poškovodni avto odpeljali s tovrstnim avtomobilom v garažo, kjer bo ostal do nadaljnjih odredb oblasti.

Prednji del avtomobila ni hudo poško-đovan, le krmilo je popolnoma zvito. Desna stran avtomobila je popolnoma raz-dejana, vrata pa so zmečkana ko papir.

Dopoldne so krajevne oblasti pustile po-staviti na kraju, kjer se je kraljica Astrid smrtno ponesrečila, velik križ.

## Sežalnica naše Narodne skupščine

Beograd, 30. avgusta. AA. Ob tragični smrti belgijske kraljice je poslal predse-dnik Narodne skupščine dr. Čirić g. Pon-celu, predsedniku belgijskega parlamenta, naslednjo brzojavko:

Prosim ekscelenco, da izvoli ob tragič-ni smrti Nj. Vel. kraljice sprejeti iskre-no in toplo sožalje Narodne skupščine kraljevine Jugoslavije.

spomenice, v katerih se pridružujejo pred-logu bana in zahtevajo, naj se ta predlog čimprej sprejme, ker zahtevajo to državni, narodni, gospodarski, socialni in politični interesi.

Predlog pa takrat ni bil definitivno spre-jet, marveč ga je gospodarski finančni od-bor ministrov vrnil kmetijskemu minist-rstvu, zaradi podrobnejše proučitve.

Kmetijski minister Stanković je sprejel predstavnika zveze in izjavil, da pozna to vprašanje že od prej in da bo predlog bana savske banovine predložil v najkrajšem ča-su gospodarsko-finančnemu odboru minist-rov v potrditev. Tudi finančni minister je pokazal za to vprašanje polno razumeva-nje, priznal njegovo pomembnost in oblju-bil svojo podporo.

sednik glavne uprave Jugoslovenskega pro-fesorskega društva.

## Pomočnik prometnega ministra

Beograd, 30. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. je z ukazom kraljevega namestništva imenovan za pomočnika pro-metnega ministra inž. Peter Senjanović.

## Katastrofalen požar v poljski vasi

Katovice, 30. avgusta. w. V vasi Ujeseje je nastal danes še iz nepojasnjenih vzrokov požar, ki je v kratkem času vpelel 60 po-sesnikom stanovanjske hiše in vsa gospo-darska poslopja. Zaradi pomanjkanja vode je bila reševalna akcija zelo otežena in je pogorela vsa vasa. Ljudje so si rešili sa-mo golo življenje, vse drugo pa je postalo žrtev plamenov. Zgorelo je tudi mnogo ži-vine.

## Beleške

Gg. Marušič in Pucelj bosta še počakala

V sredo se je vršil v hotelu Metropol v Ljubljani sestanek najvišjih političnih prijateljev gg. Marušič in Pucelja. Sesta-nek je otvoril dr. Marušič, ki je podal poročilo o političnem položaju in o takti-ki, sta jo vodila e prijatelj Puceljem po demisijski vladi g. Jevtiča. Za njim je po-ročal o političnem položaju še g. Pucelj, ki je pozival prijatelje, naj ohranijo mirne živce ter hladnokrvno pričakujejo nadalj-nega razvoja dogodkov. Po obeh referatih se je razvila živahna razprava. Nekateri govorniki so ostro kritizirali postopanje, zaradi katerega je prišlo do neopozornja v vojsku napredne fronte v Sloveniji. Končno je bilo sklenjeno, da se skupina okoli gg. Marušič in Pucelja zadovolji za enkrat s tem, da čaka na nadaljni raz-voj dogodkov ter z njimi zvezoje razči-sčenje političnega položaja. Med tem pa se bodo vršili razgovori v raznih smerih, da se ta skupina priključi tej ali oni fron-ti, ki se danes snujejo v našem notranje-političnem življenju.

## Nezadovoljstvo v vrstah bivše SLS

Eden najmočnejših stebrov bivše kleri-kalne stranke v radoviškem okraju je bil trgovec z lesom g. Vinko Resman v Rado-vljici. V zadnjem času pa se je splošno opa-žalo, da ni posebno zadovoljen z najnove-jo politiko klerikalnih voditeljev. Sedaj je dal duška svoji nezadovoljnosti s tem, da je izstopil iz odbora »Prosvetnega društva« oziroma »Prosvetne zveze«, katero funk-cijo je opravljal že dolga leta. »Kmetijski List« beleži to vest in zatrjuje, da je g. Resman odložil odločitev v »Prosvetni zvez« iz protesta proti temu, da je banska uprava razpustila bojevnisko organizacijo in je mi-nister notranjih del dr. Kofošec odbil pri-tožbo proti razpustitvenemu odloku banske uprave.

Naj bo povod za ta afront takšen ali dru-gačen, vsekakor je značilno, da se je gospod Resman, ki je bil na glasu kot zelo disci-pliniran somišljenik bivše SLS, odločil za ta korak.

## Slovenski radikali v novi situaciji

Po vesteh iz krogov bivšega glavnega odbora radikalne stranke se baviyo ti gospodje resno z mislijo, da bi ustanovili za Slovenijo paralelno organizacijo Radikalne skupščine. Med njimi prevladuje namreč misljenje, da ne morejo kar tako zapustiti svojih starih radikalnih prija-teljev v Sloveniji, ki so se izjavili za ra-dikalno stvar že takrat, ko je bila bivša SLS v največji opoziciji proti bivši radikalni stranki. Ti krogi se sklicujejo pri tem tudi na tradicionalno zvestobo vo-dstva bivše radikalne stranke napram stranknim pristancem in poudarjajo, da je baš ta zvestoba bila eden glavnih vzro-kov, da je prestala radikalna stranka la-hko vse, še tako težke preizkušnje. Po mi-sljenju teh krogov bi bilo potrebno usta-noviti v izvršnem odboru Radikalne za-jednice poseben referat za stare prijatelje iz dravske in drinske banovine, kjer se tudi pritožujejo stari radikali, da se jih ne kliče dovolj na sodelovanje v novo ra-dikalno formacijo.

## Tabor na Sv. Planini prepovedan

Obveščamo vse tovariše poverjenike, članstvo, narodno-obrambna društva in prijatelje našega pokreta, da je po-litična oblast tabor koroških legionar-jev, ki bi se imel vršiti v nedeljo, 1. septembra na Sv. Planini nad Trbovlja-mi, prepovedala. Živel slovenski Koro-tan!

Legija koroških borcev v Trbovljah.

## Šahovska olimpiada v Varšavi

Varšava, 30. avgusta. g. Po končanih pre-kinjenih partijah je stanje po 17. kolu na-slednje:

USA 47 in pol, Švedska in Poljska 46 in pol, Madžarska 44 in pol, Češkoslovaška 44 (1), Jugoslavija 41, Avstrija 40, Argentina 38 in pol, Letonška 37 in pol, Francija in Anglija 33 in pol, Nato slede: Estonska, Fin-ska, Palestina, Litva, Danska, Rumunija, Ita-lija, Švica in Irsko.

V predzadnjem 18. kolu so bili naslednji rezultati: Argentina — Jugoslavija 1:1 (2), Poljska — Švica 3:0 (1), Danska — Leton-ska 1:0 (3), Avstrija — Francija 1 in pol : pol (2), Finska — Irsko 1:2 (1), Litva — Italija 0:2 (2), Estonska — Švedska 1:2 (1), Palestina — Madžarska 0:3 (1), Rumunija — USA 0:4, Anglija — Češkoslovaška 1:1 (2).

## Smrtne obsodbe v Albaniji

Tirana, 30. avgusta. p. Preko sodišče v Fieriju je snoči proglasilo rozsodbo v pro-cesu proti drugi skupini obtožencev zaradi zadnje vstaje. Obsojeni so bili 4 na smrt, 15 na 10 leto ječe, 19 na 20 let ječe, 3 pa na 3 leta ječe. Oproščenih je bilo 7 ob-tožencev. Danes se je pričela razprava proti tretji skupini obtoženih upornikov.

## Zaroka v angleški kraljevski rodbini

London, 30. avgusta. d. Uradno je objavl-jena zaroka princa Henryja vojvode Glou-cesterskega, četirtega otroka angleškega kral-jevskega para, z lady Alice Montagu-Dou-glas-Scott, hčerko vojvodskega para Buck-leuch in Queensberry. Zenin je bil rojen 31. marca 1900 v Sandringhamu, nevesta pa 26. decembra 1901 v Londonu.

## Henry Barbusse umrl

Moskva, 30. avgusta. AA. Umrl je znani francoski književnik Henry Barbusse.

## Ruždi Aras v Sofiji

Sestanek z bolgarskim zunanjim ministrom KJuseivanovim — Potreba izboljšanja medsebojnih odnošajev

Sofija, 30. avgusta. n. Med Bolgarijo in Turčijo se opaža že nekaj časa obo-jestranska nezaupljivost, ki je močno skalila dosežanje prijateljske odnoša-je med obema državama. Turški listi že več tednov zelo ostro pišejo proti Bolgariji, ki jo dolže agresivnih name-nov proti Turčiji. Bolgarijo pa vzne-mirja koncentracija turških čet v Tra-ciji, utrjevanje meje in propaganda med turškim prebivalstvom za izseli-tev iz Bolgarske. Sploh so v zadnjem času postali odnošaji med obema drža-vama vse prej kot prijateljski.

Tem večje zanimanje je zato zbu-dila vest, da se bo turški zunanji mi-nister Ruždi Aras na potu v Ženevo ustavil v Sofiji in konferiral z bolgar-skim zunanjim ministrom KJuseivano-vim, kar se je zgodilo danes.

Ruždi Aras je prispel semkaj ob 14.30. Na postaji so ga pozdravili v imenu bolgarske vlade zunanji mini-ster KJuseivanov, v imenu kralja Bori-sa svetnik Grujev, turški poslanik v Sofiji Šefki Berker z obojem poslani-štva, jugoslovenski poslanik dr. Cincar Marković in višji uradniki zunanjega ministrstva.

V dvorski čakalnici se je turški zu-

nanji minister dolgo razgovarjal z zu-nanjim ministrom KJuseivanovim. Raz-govor se je vršil v zelo prijateljskem tonu in sta oba državnika izročila nav-zočim novinarjem pred odhodom Ruždi Arasa naslednjo skupno izjavo za tisk:

»Prijateljski odnošaji med Turčijo in Bolgarsko se razvijajo normalno. Razna tendenca poročila, ki so se zadnje čase pojavila v nekaterih listih obeh držav, kakor tudi drugi neprijateljski dogodki, nastali zara-di njih, zato nikakor ne ustrezajo nameram in željam obeh vlad. Do-bo-ro pojmovani interesi obeh držav nalagajo za dolžnost utrditve in prijateljski razvoj dobrih sosednih odnošajev. Inteligenca obeh držav naj se vzajemno potrudi, da ustvari v javnem mnenju tako Turčije ka-kor Bolgarije oziroma prijateljstva in dobrega medsebojnega razume-vanja. Trdno upamo, da se bo obe-ma vladama posrečilo, odstraniti na obeh straneh vse vzroke nezado-voljstva in onemogočiti vsak poiz-kus zlonamernosti«.

Turški zunanji minister Ruždi Aras se je takoj nato vrnil v svoj salonski voz in ob 15.30 odpotoval iz Sofije.

## Italijani prekoračili mejo v Somaliji

in zasedli v ogadenski pokrajini okrog 7.000 kvadratnih kilometrov spornega ozemlja

London, 30. avgusta. č. Agencija »United Press«, Hearstovi listi in »Dail-y Telegraph« so objavili vest, da je italijanska vojska v Somaliji že pričela prodirati v sporno obmejno ozemlje v ogadenski pokrajini. Doslej so preko-račili italijansko mejo v dolžini 240 km in zasedli okoli 7.000 kvadratnih ki-lometrov. Italijanska vojska je zasedla vse področje okrog Ualuala ter kraje Lehore, Bati in Kardal. Vesti o kakem spopadu z Abesinci ni. Brž-kone se je abesinska vojska umaknila brez boja.

Iz Džibutija poročajo, da namerava-jo Italijani takoj po pričetku vojne z Abesinijo bombardirati džibutsko želez-niško progo. Po pogodbi med železni-ško družbo in abesinsko vlado ima priti ta proga v primeru vojne pod abesinsko upravo, v kolikor teče po abesinskem ozemlju.

»Daily Mail« poroča iz Addis Abebe, da je pred dvema dnevnoma nastal pre-okret v vremenu in da so neprestano deževje nadomestile kratke nevihte, kar kaže na konec deževne dobe.

## Odhod angleškega brodovja z Malte

La Valetta, 30. avgusta (Malta) d. Ang-leško sredozemsko brodovje je odplovalo včeraj pod poveljstvom admirala Fisherja, ki je na krovu vojne ladje »Resolutione«, na svoje drugo poletno potovanje. Namenje-no je v Port Said, kjer bo ostalo do 20. sep-tembra. To brodovje bo kasneje zamenjeno z drugim pod vodstvom oklopnice »Reven-ge« ter se bo najprej vsidralo v Aleksan-driji.

## Manevri italijanske mor-narice na Sredozemskem morju

Rim, 30. avgusta. p. Prihodnji teden bo-do na Sredozemskem morju veliki kombi-nirani manevri italijanskega brodovja in letalstva. Te vojne vaje naj bi se smatrale

kot protest na najnovejše vojaške ukrepe Anglije na Sredozemskem morju. Prav včeraj je odpeljal iz Southamptonu velik anglo-ški transportni parnik »Nueralia« s tisoč vojaki, ki bodo nameščeni na Malto. Angle-ško letalsko ministrstvo je tudi odredilo ukinitve več dopustov angleških letalcev, njihovih častnikov in podčastnikov.

Danes so krenile skozi Sueški prekop proti vzhodu tri italijanske podmornice.

Pariz, 30. avgusta. g. »Matine« poroča iz London, da so snoči prispela tjakaj poro-čila, po katerih je dobilo 60 italijanskih podmornic, ki imajo svoje oporišče v Avgusti (Sicilija) blizu Malte, nalog, naj se takoj pripravijo za velike mornariške ma-nevre, ki se bodo pričeli prihodnji teden. Angleških mornariških krogov te vesti ni-so presenetile. Zatrjujejo, da je na obali Si-cilije zbrano tudi veliko zračno brodovje. Vse te priprave Italije smatrajo v Londonu kot odgovor na to, da je Anglija zbrala močno brodovje v Rdečem morju.

## Velika parada italijanske vojske

Rim, 30. avgusta. w. Manevri italijanske vojske v severni Italiji ob avstrijski meji so končani. Osem divizij se je začelo danes zbirati v okolici Roncone, kjer bo jutri ve-lika parada, ki ji bo prisostvoval tudi ita-lijanski kralj. Ministrski predsednik in vojni minister Mussolini bo imel pri tej priliki na vojake nagovor, ki mu pripisujejo tudi veliko politično važnost, ker se bo v njem ponovno dotaknil spora z Abesinijo in za-sedanja sveta Društva narodov. Njegov govor bodo prenašale vse italijanske radiopo-staje.

## Nemška zahteva po kolonijah

Berlin, 30. avgusta. d. »Völkischer Beob-achter« objavlja v svojem uvodnem član-ku zahtevo Nemčije po kolonijah, češ, če je Anglija priznala Italiji pravico do ko-lonij, bi morala ista pravica veljati tudi za Nemčijo, ker je nemogoče, da bi narod s 60 milijoni prebivalcev kakor nemški ostal omejen na prostor 180.000 kvadratnih kilo-

## Imenovanje nove državne uprave razlašče-nih gozdov

Minister poljedelstva je v sporazumu z ministrom za šume in rudnike razre-šil dolžnost dosežanja državno upravo razlaščenih gozdov v dravski banovini in imenoval novo.

Za predsednika je imenovan šumski direktor inž. Cvetko Božić, za pravnega referenta dr. Logar, v odbor pa med drugimi Martin Steblovnik, posestnik s Šmartnega ob Paki.

Prva začasna državna uprava razla-ščenih gozdov je štela deset članov. Med temi so bili tudi trije takratni na-rodni poslanci: inž. Fran Pahernik, Rasto Pustoslemšek in Milan Mravlje. Člani te uprave niso dobivali za svoje delo nobenega honorarja, pač so si smeli zaračunati eventualne potne stroške in za vsako sejo dnevnic po 160 Din. Izmed teh desetih članov sta upravljala svoj posel docela brezplačno bivša poslanca Fran Pahernik in Rasto Pustoslemšek, ki si nista zaračunala niti efektivnih potnih stroškov (pri ko-misijah na terenu), niti sta davnila

pripadajoče jima dnevnic po 160 Din za vsako sejo, ki sta se je udeležila.

Leta 1933. je ministrstvo izdalo po-seben pravilnik za ureditev gospodarstva v razlaščenih gozdovih. Po tem pravilniku je štela državna uprava razlaščenih gozdov samo pet članov. Ta pravilnik je tudi določil, da naj dobi-vajo člani državne uprave stalne me-sečne plače in sicer uradniki po 2500 Din, neuradniki pa po 3000 Din mese-čno. V zvezi s tem pravilnikom je bila začasna državna uprava razlaščenih gozdov razrešena svojih dolžnosti in postavljena nova, v katero so bili na predlog bana dr. Marušiča imenovani Valentin Babnik kot predsednik, dr. Gračner kot pravni referent, v odbor pa Fran Terček, Ivan Arko in inž. Z. Zirnfeld. Ta državna uprava je bila sedaj odstavljena in imenovana na nje-no mesto nova. O tem se obvestijo občine v srezih, kjer se nahajajo razla-ščenih gozdovih.

## Ogromen gozdni požar

Buenos Aires, 30. avgusta. w. V pokra-jini okoli Gualaguaycha je divjal straho-vit gozdni požar, ki je zajel doslej že na-25000 ha in se še vedno širi. Vsa pokra-jina je izpremenjena v ognjeno morje, v kateri ne more zadržati nobeno živo bitje. Drevje, rastline, hiše, vse je izpremenjeno v pepel, ki ga nosi veter v ogromnih oblakih na stotine kilometrov daleč. Na reki Paraná so morali uestaviti ves promet, ker je daleč naokrog vse zarito v nepro.

dorno meglo dima in pepela. Doslej so ostali vsi poljski, da bi ogenj pogasil ali vsaj omejili, brez uspeha. To je naj-večji gozdni požar, kar jih pomnijo v Ame-riki. Štiri mesta so morali z veo naglico izprazniti. Pol ure pozneje so bila mesta že izpremenjena v požarne razvaline.

## Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za danes: Pretežno jasno, velik porast temperature.

## Državna razredna loterija

Zrebanje 27. avgusta 1935.

Din 2.000.— št. 62.043, 95.743.  
Din 1.000.— št. 15.719, 15.738, 24.821, 24.826, 24.850, 24.897, 33.079, 46.186, 62.001.

Zadruga hranilnica, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19